

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ • БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, АВГУСТА 1998. ГОДИНЕ
ГОДИНА IX, БРОЈ 559

ОД СЕПТЕМБРА ПРЕДСЈЕДНИК СРПСКЕ

УМЈЕСТО УВОДА

СВЈЕТЛО ИЗ ТИМЕ

Стиже нам још један септембар и још једни избори. Кажу нам да су и ови судбински, само кад би нам још знали рећи шта је то судбина? Опет иста слика као и на протеклим изборима. Изборна пијаца је претрпана свим и свачим. Толико ту има свега, да народ уз мало неопрезности може остати без ишта.

Осамдесетак партија, које себе називају партијама, позирају пред недужним народом и својим лажним представама толико замагљују изборну сцену, да више нисмо сигурни хоће ли се избори одржати по дану или у мраку. У том мноштву партија, највише је оних које ни именом ни презименом не значе ништа и једино што им се може додогодити, то је да их неки неупућени бирач грешком заокружи. На тај начин већина тих беззначајних странака не могу постићи ништа али могу оштетити неколицину оних које нешто значе.

Уз све ово, изборна технологија усавршена у лабораторијама ОСЦЕ додатно компликује изборну сцену. Ствари које би у нормалним приликама требале бити сасвим једноставне сада су толико искомплековане да би за све наше бираче најсигурније било ако би прије изласка на изборе магистрирали друштвене науке.

С обзиром да то није могуће, ми ћемо на страницама "Велике Србије" као и до сада настојати да без пардона разотривамо глупости и глумце са наше изборне сцене.

Иако ове новине издаје Српска радикална странка, оне су подједнако намијењене цијелом српском народу. Њихов је циљ и смисао да просјечном српском бирачу шире видике и схватања а не да их сужавају и замагљују јефтиним триковима и ситним страначким подвалама.

Други то раде на други начин.

Ових дана теслићки партизани, дијеле вам упаљаче и друге ситњарије, које су купили за ваше паре.

Обећавају, нуде и решавају све. Само да гласате. А кад гласате?

Онда је све касно.

Са сличним триковима они су преварили народ и у Другом свјетском рату. У свом лажном моралисању, друг је друга стријељао само зато што је од домаћина узета шљива с гране. Али, кад се то поштење народу продало кад се узела власт: ништа није сметало од тог домаћина узети јединог вола, па чак га натјерати да за власт обезбиједи и оног вола којег нема. И ови данашњи партизански комесари маскирани под фирмом "Слога", ништа се нису промијенили. У Теслићу су посебно агилни. Као да желе искупити Теслић што је подбацио у партизанији током претрошлог рата.

Сва њихова капмања тече у оном познатом акцијашком стилу. Не смета им ни љетна жега ни гушење у властитом лоју, већ кличу:

Народе, хоћемо ли? Хоћемо, како да не! Народе, можемо ли?

Можемо, него шта! А зашто не бисмо могли и зашто не бисмо хтјели? Ми смо богата земља. Природа нам је дала све. Имамо воде, земље, зрака, па чак и камења. Још само другове да примимо на грбачу.

Посебну причу у овој изборној кампањи захтјевају потпуно бесмислени називи странака. То су углавном бесмислице као она о "дрвеном жељезу". Ту имате од странке "за средње" па до странке "за округло и пошкоасто", као и паразите који су скоро буквально преузели називе постојећих озбиљнијих странака. У нормалном свијету за називе политичких партија не би се могла узимати она имена која се, напримjer, узимају за: удружење студената, удружење пензионера, удружење пчелара, удружење антилакохоличара, удружење феминиста, еколога и низ других удружења или интересних група, јер то нису политичке партије. Али, овде је изгледа циљ да тога има што више, па није битно.

У одређивању назива странака морала би се поштовати нека начела.

Не могу се називи странака одређивати као за кафиће или рок бендове.

Овом приликом, најозбиљније вაља упутити примједбу на ОСЦЕ и надлежне државне оргane што су допустили овакву лакридију са називима странака.

Као што видите, свега се око нас накотило. И није чудо што данас најчешће срећемо збуњеног, потиштеног и безволног српског бирача.

Ми вјерујемо да у овој ситуацији "Велика Србија" може блеснути као светло из tame и допринијети да многе ствари буду јасније.

Предлажемо вам читање "Велике Србије" не због тога да вас у нешто убеђујемо, већ са циљем да заједнички трагамо за истином и излазом из одавно неподношљивог стања.

Оснивач и издавач:
др Војислав Шешељ

Издање приредили:
Душан Кузмановић са сарадницима

Главни и одговорни уредник:
Синиша Аксентијевић

**Заменик главног
и одговорног уредника:**
Душан Весић

Редакција:

Рајко Горановић, Момир Марковић,
Мирослав Васиљевић, Наташа Јовановић,
Јадранка Шешељ, Дејан Анђус,
Александар Вучић, Рајко Ђурђевић,
Коста Димитријевић, Јасна Олуић,
Весна Арсић, Жана Живаљевић,
Драгољуб Стаменковић, Вељко Дукић,
Димитриј Јанковић, Огњен Михајловић

Лектор:
Ивана Борац

**Технички уредник, компјутерски
прелом и дизајн корица:**
Бојан Ђорђић - Пеци

Секретар редакције:
Љиљана Михајловић

Карикатуре:
Синиша Аксентијевић

Председник Издавачког савета:
др Ђорђе Николић

Потпредседник Издавачког савета:
Петар Димовић

Издавачки савет:
Томислав Николић, Маја Гојковић,
Драган Тодоровић,
Ратко Гондић, др Никола Поплашћен,
Стево Драгишић, Зоран Красић,
Милован Радовановић,
Јоргованка Табаковић,
Ратко Марчетић, Владимир Башкот

Шеф дистрибуције:
Зоран Дражиловић

Штампа:
"Графичар" Добој

Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информисање под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дalo мишљење број 413-01-551/91-01 да се "Велика Србија" сматра производом из тарифног броја 8. став 1. тачка 1. алије 10. за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

ПРЕДРАГ МАРКОЧЕВИЋ, ПРЕДСЈЕДНИК (У ОСТАВЦИ) ИЗВРШНОГ
ОДБОРА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ТЕСЛИЋ

БРЗА ВОЖЊА ИСА "ПОЛА ГАСА"

Предраг Марковић,
предсједник ИО СО Теслић

Након прошлогодишњих локалних избора, Српска радикална странка је са 14 од укупно 55 одборничких мандата, не само буквично "са улице" ушла у скупштину, него и постала друга по нази парламентарна странка у Скупштине општине Теслић и према међустраницом договору и потписаном протоколу, добила челичну функцију у локалној извршној власти - предсједника Извршног одбора СО-е, на коју је одлуком одборника именован Предраг Марковић, дипломирани политолог из Теслића. Како је у свим демократским друштвима већ устаљено правило да влада послије сто дана подноси извјештај о резултатима и дометима свог дјеловања, поновни излазак нашег листа након мало дуже паузе, прилика је и разлог да сумирамо резултате "радикалске" власти у Теслићу. Истина, извјештајни период овдје је нешто дужи од уобичајена три мјесеца, али би зато и слика требала бити објективнија. А најпозванији да о томе говори је свакако предсједник "општинске владе", господин Марковић који је познат по својој особини да никада не "бјежи" од новинара.

ИАКО ИЗВРШНУ ВЛАСТ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ ДИЈЕЛИМО СА СРПСКОМ ДЕМОКРАТСКОМ СТРАНКОМ, ДАКЛЕ, СЛИКОВITO РЕЧЕНО, "ВОЗИМО СА САМО ПОЛА ГАСА", ЗА МАЊЕ ОД ГОДИНУ ДАНА, КОЛИКО ТРАЈЕ МАНДАТ ИЗВРШНОГ ОДБОРА У ОВОМ САСТАВУ, ДОКАЗАЛИ СМО ДА НАША ПРОШЛОГОДИШЊА ПРЕДИЗБОРНА ОБЕЂАЊА БИРАЧИМА НИСУ БИЛА ПРАЗНА ПРИЧА.

- Прије него што покушам одговорити на питање шта је и колико садашња власт на локалном нивоу урадила од посљедњих избора, боље речено од свог конституисања, јер је тај процес текао доста споро и отежано, па смо у старту изгубили доста времена у такозваном празном ходу, морам да Вас демантујем, јер власт у Теслићу није "радикалска", како стереокли. Уњојод почетка, сразмјерно броју освојених гласова и одборничких мандата учествују двије најјаче политичке странке: Српска демократска и Српска радикална странка. Нешто касније, због притиска међународне заједнице и пријетње изолацијом општине Теслић, одборници ове двије странке које иначе имају аспултну већину у општинском парламенту, пристале су да у извршну власт уђу представници и осталих парламентарних странака, али због принципијелног става српских радикала да не учествујемо у извршној власти са странкама из Федерације БХ, које су једини крвци за протекли рат и страдања српског народа у бившој Босни и Херцеговини, ја сам поднио оставку. А како је по Статуту Скупштине општине и Пословнику Извршног одбора, овај орган обавезан да ради све до избора новог, ми тренутно имамо статус Извршног одбора у оставци и радимо сведок небудеморазријешени.

Ово напомињем прије свега зато што желим нагласити да власт у Теслићу, на жалост, није "радикалска", како сте рекли, па отуда ни резултати које је она остварила нису "радикалски". Међутим, то не значи да се правдамо или покушавамо скрити иза других, јер ни оваквих резултата српски радикали у Теслићу не треба да се стиде. Напротив.

Молим Вас мало конкретније. Можете ли у најкраћем рећи шта сте затекли, а са чи-

ме ћете, с обзиром на оставку, отићи са ове Функције?

- Добро, покушаћу бити најко-нкретнији. У тренутку ступања на дужност, Извршни одбор на чијем сам челу, затекао је буџетски дефицит од нека два милиона динара. Тај дуг већ до сада успјели смо да преполовимо, а да при том извршавамо све планиране буџетске обавезе. Плате запослених у органима управе у том тренутку касниле су три мјесеца, а сада је то нормализовано, па се лични дохоци исплаћују редовно. Поврх свега успјели смо да исплатимо и заостатке за регрес и зимницу из ранијих година.

Да бисмо обезбиједили средства за ове сврхе, морали смо, наравно, зауставити ненамјенско трошење буџетских фондова, па су у односу на претходни период трошкови овдје преполовљени. Примјера ради, трошкови репрезентације, а то је некад била огромна ставка, толико велика да ме просто страх да је и помињем, (око 300.000 динара - напомена аутора), готово више и не постоје. Трошкови горива и употребе службених аутомобила сведени су на петину у односу на ранији период, па вальда и због тога имамо појаву да нам још ни једно возило није разбијено, а јавности је вјероватно познато да је раније само један возач, за врло кратко вријеме разбио чак пет општинских аутомобила. Сувише је и напомињати да се службена возила више не користе у приватне сврхе, а раније је то било сасвим нормално.

Била би велика неправда ако не кажем да заслуге за овако домаћински однос припадају и предсједнику Скупштине општине, господину Миловану Станковићу, јер смо у овом погледу потпуно истомишљеници.

Такође, желим да нагласим да

СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

је у нашем мандату знатно побољшана радна и технолошка дисциплина запослених, те да се много брже и квалитетније рјешавају захтјеви грађана.

Опростите што Вас прекидам, али, господине Марковићу, морате се сложити да се локална општинска власт протеже мало и испод крова ове куће (Скупштина општине). Има ли резултата, како се то некад популарно говорило, "на терену"?

- Најбољи показатељ рада, хајде да и ја употребијем тај израз, "рад на терену", је чињеница да је у неколико протеклих мјесеци на подручју општине извршена поправка и реновирање 357 километара локалних и сеоских путева, а до првих

сте и сами, теку планираном динамиком и до почетка јесени сигурно ће се асфалтирати предвиђених 5.330. метара асфалта. Оно што јавност вјероватно не зна, то је да је средства за изградњу ове дионице обезбиједила у највећем дијелу ранија Влада, премијера Гојка Кличковића. Наравно, било је неопходно учешће и Скупштине општине, а за сваку похвалу је гест грађана Чечаве и Растуше преко чијег земљишта пролази траса пута, јер су се сви до једног одрекли накнаде за одузето земљиште, иако су неки од њих претрпели озбиљну штету.

Радује ме што имамо чврсто обећање Републичке дирекције за путеве, да ће и преосталих 3.400 метара пута који пролази територијом општине Добој тако-

реализацији својих обећања. Волио бих да ме демантују, али за садашњу власт у Републици, чини ми се да је овај путни правац занимљив само док траје предизборна кампања.

Да мало "скренемо са пута". Помињете да се у узору финансијера неких од ових пројеката појављује међународна заједница, а у јавности се све гласније чују тврђења како је општина Теслић, због некооперативности локалне власти код међународних институција стављена у неку врсту totalне блокаде и изолације? Шта је ту истина?

- Прије одговора на ово питање, ја ипак морам још мало да се задржим на путним комуникацијама. Треба рећи да вршимо санацију такозваних ударних рупа и оштећења на асфалтном путу према Блатници, а већ раније извршена је реконструкција путног правца од Блатнице до Очауша и слободно могу да тврдим да та путна комуникација никада није била у бољем стању.

Исто тако, обишао сам подиста градова у Републици Српској, али нисам видио уређенији град у овим тешким временима од Теслића. У самом граду и већим мјесним насељима успостављен је комунални ред тако што смо уклонили неколико десетина депонија смећа, потпуно се одржавају цвјетне и зелене површине, санирана су оштећења коловоза и тротоара, извучена квалитетна хоризонтална саобраћајна сигнализација, уклоњене домаће животиње из урбане зоне, те реновирана улична расvjета у самом граду, али и Блатници, Чечави и Прибинићу.

А сада да покушам одговорити на ваше питање. Тврдим одговорно да међународна заједница према Теслићу не проводи никакве мјере изолације и то је чиста измишљотина и злоудасть оних којима смета оваква наша политика. Откуда изолација ако сам за неколико мјесеци мога мандата са међународним организацијама склопио низ уговора о улагању у инфраструктурне објекте у укупној вриједности од преко два милиона ДМ. Уговорена је реализација укупно 22 оваква програма, међу којима издавам само неке: изградња мостова на путу према Блатници, реновирање радионица Средњошколског центра, изградња теренских амбуланти у Очаушу, Кријаји и Прибинићу, поште у

Градилиште пута Теслић - Станари - Добој

јесењских киша планирамо такве захвате извршити и на преосталих 153 километра. Средства за то обезбиједена су дијелом у буџету, а дијелом од донација међународних организација. Те донације, са радошћу и дужном захвальношћу, морам да кажем да су све учествалије, па је управо захваљујући овим изворима финансирања у току једно генерално реновирање путног правца Доњи Ружевић-Укриница - Растуша, у дужини од 18 километара, а чим овај посао буде окончан, вјероватно за врло кратко вријеме, сlijеди иста таква реконструкција путних праваца Лађевац - Горње Липље и Кошћук-Парлози. Рачунамо да само на ова три пута утрошимо преко пола милиона њемачких марака.

Осим тога, радови на изградњи пута Теслић-Чечава - Станари, на дијелу који пролази територијом наше општине свједочи

ће бити финансијски покривено и ових дана у том правцу очекујем да буде потписан уговор, тако да уколико временске прилике буду наклоњене грађевинарима, постоје добри изгледи да овај пут у целости буде завршен до краја године.

А шта је са путем преко Борја?

- Волио бих да и овдје могу изразити свој оптимизам, али на жалост, нисам у прилици за такво нешто. Овдје смо приликом посјете премијера Милорада Додика Теслићу, прије неколико мјесеци, добили чврсто обећања да ће овај путни правац, односно његова изградња, ући у Владине приоритете и да ће бити завршена до краја године. Такве приче слушали смо и од неких наших народних посланика, али чини се да у овом тренутку нико од њих и не помишља да нешто учини на

Чечави, затим доградња водовода у Прибинићу и Булетићу, реновирање Средњошколског центра и школских објеката у Витковцима, Криваји, Ранковићу и Булетићу. У току су преговори око још низ пројекта, а међу њима је свакако најзначајнији асфалтирање пута Теслић - Ружевић - Укриница - Раствуша.

Дакле, треба ли бољи доказ да међународна заједница према нама не примјењује никакву блокаду. Међутим, ако већ помињемо ову тако често потезану мјеру, онда не могу да не утврдим да блокаду према овој општини не примјењује међународна заједница и њене организације, него, на жалост и срамоту, Влада Републике Српске. Знам да оваква тврђња можда звучи прегрубо, али ја другачије не могу окарактерисати чињеницу да са Владом и појединим министарствима не можемо успоставити готово никакав облик комуникације и сарадње. А како се та блокада према нама проводи најбоље показује следећи примјер. Наиме већ поодавно било је договорено да Теслић добије новчану донацију преко Министарства просвјете из средстава Јапанске владе, за изградњу школе "Петар Петровић Његош" у Теслићу, те Ђулићу и Прибинићу. Иако смо од међународног инвеститора добили чврсте гаранције да ће ови пројекти бити реализовани у рекордном року, добили смо информације да је Министарство просвјете те пројekte блокирало. Зашто? То питање немојте постављати мени, него господи народним посланицима: Ради Павловићу и Бранку Петковићу, јер они се уморише од хвале како само преко њих Теслић може изаћи из изолације, што логично значи да они могу и увести изолацију. У сваком случају, питао би господу посланику који се на сваком мјесту и у свакој прилици бусају својим "локалпатриотизмом" и причама како се они политичком баве само из љубави и жеље да помогну Теслићу, колико су за свога мандата обезбиједили било какве финансијске помоћи овој општини и овом народу. То колико су они донијели пару у Теслић, ја сам у сваком тренутку у стању потегнути из било кога разног цепа.

Можда је, с обзиром на поднесену оставку питање сувишно, али ипак да чујемо шта намјерава или би требало да ради локална власт у наредном периоду?

- Без обзира каква била

локална власт, најприоритетнији задаци су да се прије јесењих киша заврши поправка преосталих локалних путева, те да се учини све како би до краја године пут за Добој преко Станара био дефинитивно завршен. Треба затим наставити започету активност на телефонизацији где се у преговорима са Телекомом РС већ поодмакло. Ту се предвиђа уградња оптичког кабла у правцу Чечаве, Прибинића и Блатнице те инсталирање осам хиљада нових телефонских бројева. Вриједност овог пројекта је негде око пет милиона њемачких марака, од чега би половину средстава требало да обезбиједи Телеком, а половину грађанство и кад он буде окончан, практично свака кућа на подручју општине требало би да добије телефон. Додуше, захваљујући несрећи да је Остоја Кнежевић, један од лидера Српског народног савеза генерални директор Телекома, присутна је тенденција да се реализација овог пројекта врши одређеним политичким условљавањем и манипулацијама, али, хвала Богу, избори су ту и радује ме што за врло кратко вријеме дотични господин више неће бити у прилици да врши опструкцију активности на телефонизацији општине Теслић.

Избјегла и расељена лица, те борци, међу којима посебно ратни војни инвалиди и породице погинулих бораца до сада су били "Ахилова пета" сваке власти. Каква су Ваша искуства на том плану?

- Неки бездушник на мом мјесту могао би мирне душе рећи да су обије ове категорије, дакле борци и избјеглице, брига Републике, а не општине и, на жалост, био би у праву, јер таква је законска регулатива у овој области. Међутим, за нас српске радикале однос према овим категоријама наших грађана никада није био политичко, већ прије свега дубоко хумано питање. С обзиром на то, ми смо у општини Теслић, иако, напомињем, нисмо имали законску обавезу, у овој години из наших скромних средстава издвојили око милион динара за разне облике помоћи породицама погинулих бораца и ратне војне инвалиде. У договору са Борачком организацијом, најугроженијима из ове категорије додјељује се једнократна новчана помоћ, тренутно се врши доградња и адаптација неколико породичних кућа, те додјељују стипендије и друге помоћи при школовању дјеце. Такође, на посљедњој сједници Скупштине

општине донесена је одлука о ослобађању дијела обавеза за комunalне накнаде и станарине ових категорија и избјеглог становништва. Знам да је све то недовољно, али чинимо све што је у нашој моћи да борцима обезбиједимо оно мјесто у друштву које им заиста припада.

Што се тиче избјеглица, њихова позиција је такође више него незавидна. Рјешавање њихових проблема, прије свега оних око смјештаја у надлежности је Министарства, односно овде у конкретном случају, његовог Одсјека за расељена и избјегла лица, са чијим радом ми ни изблизу нисмо задовољни. Одговорно тврдим да у Теслићу има неколико десетина становника који се користе супротно законским одредбама (најчешћа појава је да неко противзаконито користи двије или више стамбених јединица). Надлежни орган не чини ништа да спријечи такве девијантне случајеве, па отуда у Теслићу још увијек имамо избјеглица у колективном смјештају. Вјерујте, да је та проблематика у надлежности локалне власти, односно Извршног одбора, колективни центар би још давно био распуштен, а људи из њега адекватно стамбено ријешени. На жалост, како већ рекох, о томе се одлучује изван Теслића.

Оно што можемо и где имамо одријешене руке, када је у питању помоћ расељеним и избјеглим лицима, ми чинимо, или смо нешто већ конкретно учинили. Ето, на примјер, Скупштина општине већ је донијела одлуку да лицима из ове категорије становништва која живе на подручју општине без икакве накнаде додијели земљиште за плацеве на врло атрактивним локацијама. Ријеч је о земљишту које је у власништву Општине, а којега, на сву срећу имамо подоста, тако да ћemo бити у прилици да на овај начин помогнемо свим који покажу интерес за тако нешто. Истовремено, прије него што завршимо овај разговор, ја бих искористио могућност да, пошто је Влада, односно надлежно министарство онемогућило рад локалних електронских медија на подручју општине, па нисмо били у могућности да обавијестимо грађане о оваквој скупштинској одлуци, позовем све оне који су заинтересовани за додјелу земљишта, а напомињем да га могу добити само лица са избјегличким статусом, да се јаве у надлежни општински орган.

B.M.

НИ ВЕЋА ПОНУДА - НИ МАЊИ ИЗБОР

ПРЕДСТОЈЕЋИ СЕПТЕМБАРСКИ ИЗБОРИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ ИМАјУ КАРАКТЕР КЛАСИЧНОГ РЕФЕРЕНДУМА. НА ЊИМА СЕ НЕ ОДЛУЧУЈЕ САМО КОЈОЈ ЂЕ ПОЛИТИЧКОЈ СТРАНЦИ ИЛИ КОАЛИЦИЈИ ПРИПАСТИ И КОЛИКИ УДИО У ВЛАСТИ, ВЕЋ ПРИЈЕ СВЕГА РЈЕШАВА СУДИБИНА (ХОЋЕ ЛИ ЈЕ БИТИ ИЛИ НЕ?) РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ.

Захваљујући изборним правилима у Републици Српској које мимо одредби Дејтонског споразума и овај пут прописује (читај: мијења) ОЕБС (докле?), али и нашем поимању демократије, које се поједностављено заиста може превести на ону познату формулу: "један Србин - двије партије", већ неколико година прољеће на овим просторима започиње петровским врућинама. Наравно, није ријеч о календарском, већ о такозваном политичком прољећу. (Синтагма "политичко прољеће" можда није најсрећније срочена, јер старије читаоце може да асоцирају на једно друго "прољеће" из не тако далекој прошлости, у једној, тада далеко мање а сада апсолутно сувереној "лијепој њиховој"), али се заиста тешко отети утиску да је дејство избора на политички живот Републике Српске готово идентичан реакцији природе на прве зраке прољећног сунца. Наиме, као што прољеће измами бујање животних сокова и пробуди из зимског сна флору и фауну, тако најава избора буди и рађа политичке странке, међу којима је највише оних чије ће присуство на политичкој сцени трајати тек нешто мало дуже од животног циклуса вилиног коњица, (само један дан). Јер већ сутрадан по завршетку избора, оне умиру, да би поново узалуд покушале да вакспрсну уочи неких наредних избора. У међувремену, неке заувијек нестају, а неке се поново јављају са истим или измијењеним називом, али увијек са једнакој ликовим програмима у којима је велика и искрена само жеља да се покупе бар мрвице власти.

МАЛИ КОЛАЧ, А ВЕЛИКА ГЛАД

На њихову жалост, тај колач несразмјерно је мали у односу на

многобројна халапљива уста и да није нечасних намјера и лажне подршке међународних креатора такозваног новог свјетског поретка, који стално подстичу ватру под узаврелим "босанским лонцем", чистом логиком Дарвинове теорије о одабирању врста, та и таква политичка недонишад одавно би била мртва. Овако...

Додуше, ОЕБС је најавио да ове године не само што неће финансијски предизборну кампању учесника у септембарским изборима (мада се показало да ово, као и многа ранија обећања није испуњено, јер су неке, а зна се које странке, ипак добиле средства од "непристрасног" ОСЦЕ-а), већ су пријављене странке и кандидати обавезни да плате "кауцију" која већини њих неће бити враћена, па се отуда очекивало да ће на политичкој позорници у септембру играти нешто мање статиста него лани. Ипак, такве прогнозе углавном се нису обистиниле, што значи да бирачи ни ове године неће бити "оштећени" у погледу могућности да "заиста бирају", јер ће се гласачки листићи, судећи према броју пријављених кандидата и политичких партија, и бвог пута морти штампати у "више томова".

Наиме, према званичним подацима ОСЦЕ-а, за предстојеће опште изборе који ће се, као што је познато, одржати 12. и 13. септембра, у дејтонској Босни и Херцеговини пријављено је укупно 75 странака, коалиција и независних кандидата, од чега 49 из БХ федерације, а 24 странке и два независна кандидата из Републике Српске.

РЕПУБЛИКА СРПСКА - "НОВА МЕКА"?

На основу ових бројки рекло би се да су политичке воде у сусједном ентитету далеко узбуњеније него код нас. Међутим, није тако. Истина, због чињенице да ће добар број политичких странака наступати на изборима коалиционо, као и да осим Раденка Тодоровића и Милосаве Јаковљевића, овај пут нема других независних кандидата, гласачки листић могао је бити далеко мањи него лани, да и овај пут странке из Федерације не показују аспирације да још у већој мјери него до сада

засједну на власт у Републици Српској.

Наиме, и овдје је ситуација идентична оној која се сусреће код проблема повратка изbjеглица. Док изbjегло и расељено становништво у Српској у занемарљиво малом проценту најављује жељу или намјеру за повратком, сасвим обрнут случај је са муслиманима који као да у Републици Српској виде неку нову Меку.

Карактеристично је такође да је релативно мали број политичких партија из другог ентитета пријавио своје кандидате за одређене функције и скupštinska тијела у Федерацији, због чега се ствара утисак да је у тројланом Предсједништву Босне и Херцеговине најважнија функција члана који у овом органу представља српски народ. Јер, док је за ову функцију своје кандидате предложило чак 26 странака из оба ентитета, за фотељу у којој тренутно сједи Алија Изетбеговић отимаће се 15, а Крешимира Зубака 12 кандидата. Шта то значи, и каква се иза тога крије опасност за Србе и Републику Српску, вјероватно и није потребно истичати. Основни циљ је да се што више подијели српско гласачко тијело, па је теоријски (на сву срећу, само теоријски) могуће да српски народ добије члана Предсједништва у некој личности која чак и не живи у Републици Српској.

СДА ПОДРЖАВА БИЉАНУ

Идентична је, или чак и неповољнија ситуација са кандидатима за функције предсједника и потпредсједника Републике Српске. Ако би се судило на основу броја пријављених (а овдје је чак 30 странака истурило своје кандидате), Биљана Плавшић као садашњи и Никола Поплашен као будући предсједник Српске, иначе једина два озбиљна кандидата и најљубића противника, ни мало не би смјели бити спокојни пред септембарско одmjеравање снага. Додуше, госпођа Плавшић то и није, јер је свјесна да иза Николе Поплашена стоје двије најјаче политичке странке и гро спрског народа у Републици. С друге стране, својим политичким дјеловањем у посљедњих годину дана до краја је отворила карте и очи народу и сада је више него јасно да би још једним предсједничким мандатом Биљана Пла-

вшић стекла некадашњим "ореол" Стипе Месића. Наиме, као што се оштродлаки СТИПЕ својевремено хвалисавао разметао "повијесном заслугом" да је био посљедњи предсједник (читај "гробар") бивше Југославије, тако би и евентуални поновни избор Биљане Плавши" на мјесто предсједника Републике Српске и њој и Републици Српској у врло блиској будућности обезбиједио атрибут - бивши. (Бивши предсједник, бивше Републике Српске).

Да се оваква кобна слутња не би остварила (не дај Боже!) српском народу је најбоље да садашњу предсједницу испрати у "историју" на тај начин што ће јој ускратити повјерење на изборима. При томе не треба да жали некадашњу "челичну леди", јер она ће и без српских, на изборима свеједно добити приличан (али ипак недовољан) број гласова. Наиме, већ сада се зна да ће за Биљану гласати сви муслимани из Федерације који су се пријавили за изборе у Републици Српској јер је таква наредба упућена из централе Странке демократске акције, која (каквог ли "чуда") није пријавила свог кандидата за ову функцију. А и зашто би када знају да ће посао за њих далеко боље одрадити Биљана, од било којег Алијиног сарадника.

Када су у питању остала мјеста у органима власти, која ће бити попуњена након избора, симптоматично је да СДА није "заборавила" да пријави своје кандидате. Тако је за посланике Републике Српске у Представничком дому Босне и Херцеговине, кандидате из другог ентитета пријавило 25 странака, а из нашег 38. Ипак, највише аспирација странке показује за посланичка мјеста у Народној скупштини Републике Српске. Поред 24 страначке листе и два самостална кандидата из наше републике, још 20 странака из Федерације настоји да угради дио нашег скупштинског колача. Кад би им се којим случајем посретило (а унапријед се зна да неће), онда би се догодило да ни једна станка у скупштини не би ни изблиза могла да има већину, а и коалициону већину било би готово немогуће обезбијeditи. Но, то су само теоријске претпоставке, а објективност је да ће само неколико странака, односно њихових кандидата, сјести у посланичке клупе.

"ИСТОМИШЉЕНИЦИ" РАЗЛИЧИТИХ ЦИЉЕВА

Куриозитет је да најамбициознија странка у Републици СРПској уочи овогодишњих избора, није ни

једна из двије најјаче, љуто супротстављене коалиције, већ непозната Странка Дрварчана, која је пријавила кандидате не само за све изборне функције у Републици Српској, и Федерацији, него чак и у свих десет кантону сусједног ентитета. Таква амбициозност присутна је још само код неколико странака из Федерације, међу којима су и Додикови истомишљеници с ону страну међуентитетске границе. Додуше, ријеч истомишљеници можда и не стоји, јер иако је ријеч социјалдемократија присутна у називима и наше и бошњачке странке која се кити оваквим политичким опредјељењима, њихови политички циљеви су потпуно супротни. Док се Додик и његови "независни" социјалдемократи искрено залажу за мултиетничку и грађанску Републику Српску, социјалдемократи из Федерације су присталице Босне и Херцеговине без Републике Српске, а то значи и без Срба.

У тој истини и треба тражити објашњење разлогу зашто ови посљедњи, с обзиром за које су се све нивое функција и власти пријавили на предстојећим изборима, показују амбицију да загосподаре цјелокупним простором од Уне до Дрине и од Саве до Јадрана, док се лакташки "тракториста" (како га је крстио таблоид "Прст") очигледно задовољава само орањем по Републици Српској.

"СВИЈЕТЛА БУДУЋНОСТ" У "ТАМНОМ ВИЛАЈЕТУ"

У овако наизглед богатој и разноврсној понуди, кандидата, листа и политичких програма,

прави избор се чини готово немогућим. Међутим, то је заиста само привид, јер за коју ће се листу или име бирач опредијелити, зависи првенствено и искључиво од његовог односа према Републици Српској. Ако му је стало до њеног опстанка и уколико сматра да она као држава Срба са лијеве стране Дрине која никада неће и не смије бити међурспска граница, има своју будућност, онда треба и мора гласати, прије свих других, за кандидате и листу Српске радикалне странке.

Они пак бирачи који сматрају да Републику Српску треба предати прошлости и заборавити, односно утопити је у нови Босански пашалук, гласаће за Коалицију "Слога", која је већ подобро закорачила на пут у тајку "свијетлу будућност".

Другим ријечима, долазећи септембарски избори за истинске српске родољубе и патриоте нису борба за власт, већ борба за Републику Српску. Они су, дакле, класични референдум на коме се одлучује о њеном опстанку. Без обзира што ће гласачки листићи обиловати именами станака, коалиција и независних кандидата, могућност је само или очувати Републику и све њене тековине или је добровољно предати будућем султану Изетбеговићу. То је једина истина која народним језиком речена у најкраћем може да гласи: Ни већа понуда, ни мањи избор.

Српска радикална странка је увијек уз свој народ али и народ уз српске радикале

Са прошлогодишњег митинга Српских радикала у Теслићу

УСПОН (НАГЛИ) И ПАД (ЈОШ БРЖИ) ЈЕДНЕ ПОЛИТИКЕ

САМО "СЛОГА" САХРАЊУЈЕ СРПСКУ

УМЈЕСТО ЧЕТИРИ СЛОВА "С" КОЈА СИМБОЛИЗУЈУ ТОЛИКО ПОТРЕБНУ И ЖЕЉЕНУ, А НИКАД У ПОТПУНОСТИ ОСТВАРЕНУ СРПСКУ СЛОГУ, ПОЛИТИЧКА КОАЛИЦИЈА "СЛОГА" НА ИЗБОРЕ ИЗЛАЗИ СА ТРИ: СРПСКИ НАРОДНИ САВЕЗ (ПРВО), СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА (ДРУГО) И СТРАНКА НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА (ТРЕЋЕ СЛОВО "С"). ЧЕТВРТО јЕ ПОСЛИЈЕ ИЗБОРА ПОНОВО РЕЗЕРВИСАНО ЗА САФЕТА БИЧУ.

Лажна самоувјереност премијера Републике Српске, Милорада Додика, којом покушава да прикрије панични страх уочи септембарских избора, личи умногоме на лабудову пјесму, јер за ову прекрасну птицу веле да најљепше пјева у тренутку кад предосјети смрт. Наравно, не прижељкујемо смрт Милорада Додика (не дај Бог), али се зато његовом политичком краху и крају радују не само српски радикали, него сваки истински српски патриот. А такав крај, то је сада потпуно извјесно, више ништа не може спријечити.

Свјесни су тога и Додик и његови политички савезници, а прије свих "велики газда" оличен у међународној заједници која низом изнуђених потеза свјесно хртвије овог свог пионера, настојећи да сачува иницијативу у дозлабога замршеној партији шаха званој "босански лонац".

КРСТОВДАНСКА НЕКРШТЕНА ВЛАДА

Незајажњиво жедан власти и нестрпљив да ту жећ што брже утоли, премијер чији је мандат почeo од Крстовдана, а трајаће негдje до иза Мале Госпојине, вјероватно и није осјећao да је жртвован и прије него је "на трон сјeo неправоузети". Јер, већ из начина на који је изабрана Влада, могло се наслутити да народ нећe опростити невиђену држкост исказану на "балу вампира", када је у глуво доба ноћи, дио српских посланика (из садашње коалиције "Слога"), уз помоћ својих тренутних политичких савезника из БХ федеације, игноришући потпуно вољу народа исказану на претходним изборима, умјето владе националног спаса, изабрано владу националне срамоте, која као таква и није могла добити бољег "пословођу".

То би отприлике био само сиже представе коју је, захваљујући присуству телевизијских камера, имала прилику да види цјелокупнајвност у Републици Српској. А како је текла режија и шта се све одвијало иза кулиса, сазнalo се накнадно. Додуше, још увијек не баш све, али се поуздано зна да је поред Српске демократске странке, као најјаче политичке групације у парламенту, којој је овим ускraћено право на манда-тара, жртва био и доктор Младен Иванић, личност несумњivo високих моралних вриједности (стручне, на жалост, на мјесту премијера није успио да докаже, јер је његова кандидатура била само политичка игра, а та висока функција унапријед је била резервисана за Милорада Додика).

Накнадне "фактуре" из такозване Коалиције за цјелovитu и демократску Босну и Херцеговину (друго име или не и измијењени програм Изетбеговићеве СДА), отклониле су евентуалне недоумице код политичких наиваца - откуд једногласна подршка са те стране предложеним кандидатима за сastav Владе у којој није било ни једног муслимана (за Бошњаке нисмо сигурни), када се прије тога, избор скupštinskih комисија, чак и оних које ни саме не знају шта и чиме треба да се баве, вршио уз дебело условљавање потпуно сразмјерном заступљеношћu посланика из Федерације.

"ВРАТИ КОКО ШТО СИ ПОЗОБАЛА"

Плаћање те "накнадне фактуре" била је друга лична грешка политичких снага које су тренутно на власти у Републици Српској, а које предводе Биљана Плавшић, Живко Радишић и Милорад Додик. Наиме, до тада врло "кооперативни" посланици из Федерације који су "широкогрудо" препустили

сва министарска мјеста у Влади РС Странци независних социјалдемократа, Социјалистичкој партији и Српском народном савезу, одједном су се заинтили да добију мјесто потпредсједника Народне скupštine, да су чак у једном тренутку (лошег ли сценарија) напустили парламентарно засијдање.

По ниша бољем сценарију и режији сљедећег чина ове скupštinske трагикомедије, услиједила је канонада оптужби на рачун СДС-ових и посланика Српске радикалне странке, посебно дотадашњег предсједника Скупштине доктора Драгана Калинића и потпредсједника доктора Николе Поплашена, да врше опструкцију парламента (при томе се заборавило да је овај посљедњи већи дио свог дотадашњег посланичког мандата провео у болничкој постели нега у скupštinskoj klupi).

А када је Додиков "портпарол" Ненад Баштинац, који ће касније доживјети "никотински шок" због дуванске афере у Градишци у којој је неопрезни цариник заплијенио три шлепера високовриједних и високоакцизних цигарета премијера Милорада Додика (е, тај баш нема срећe са шверцом дувана), затражио безусловну смјену "кочничара демократије", "руља жељна линча", више се ничим није могла обуздати (какав Устав, какав Пословник).

Додуше, да се "Власи не би досјетили", Баштинчев приједлог проширен је захтјевом посланика из Коалиције за цјелovitу и демократску (читај: не дејтонску, већ некакву другачију) Босну и Херцеговину, да се гласа и о смјени Јована Митровића, другог потпредсједника, али не "у пакету", него одвојено. И гле "изненађења", управо захваљујући њиховим гласовима јер су сви до једног гласали

против властитог приједлога, Митровић је "преживио линч". Наравно, и морао је, јер требало га је сачувати за неке даље прљаве радите у Скупштини, пошто ни за што друго и не служи. (У међувремену сазнајемо да је изгледа "зворнички водоножа" донекле прогледао и да почиње да га мучи свајест, па најављује оставку, али то је закашњели потез као и својевремено бјекство из СДС-а у СНС).

"ЗЛАТНИ ЉИЉАН" НАД ДВОГЛАВИМ ОРЛОМ

Епилог и ове скупштинске сриме, јавности је познат. Калинић је узео свој чекић, а Поплашен штап, и мјеста за предсједничким столом препустили су другима. Калинић, Петру Ђокићу, а Поплашен, Сафту Бичи.

Био је то потпун тријумф "демократије", јер је у скупштинској структури "максимално дошла до изразаја вольна народа исказана на изборима", пошто у руководству Народне скупштине сада сједе представници свих парламентарних партија, осим Српске демократске и Српске радикалне странке, које су на изборима добиле подршку "само" двије трећине гасачког тијела у Републици Српској. С друге стране, социјалистима са девет од 83 посланичких мјеста припало је у овој новој "демократској" подјели мјесто и предсједника и секретара Народне скупштине, а права је "штета" што Додик, поред Ненада

Баштинца и Крстана Симића, нема бар још једног посланика (гласачи, стидите се!), јер толико је још звучних и утицајних функција у законодавној власти које он, ето, нема са ким да попуни.

Овакав расплет у Скупштини, поред тријумфа "демократије", произвео је и есплозију народног "одушевљења", посебно међу борцима из протеклог рата. Јер, након што је огромна већина српских јунака узалуд очекивала одликовања од предсједника државе (потрошила је колајне дијелећи их дезертерима), доживјели су "срећу да сви колективно буду "одликовани" Алијиним "златним лјиљаном", који им је подарен избором Сафета Биче, носиоца овог високог ратног одличја оне стране са којом су се, колико јуче, гледали преко пушчаног нишана, на мјесто потпредсједника Народне скупштине Републике Српске. Ако се зна да је на ту високу функцију овај одликовани "хуманиста" дошао умјесто четничког војводе, борца и команданта, доктора Николе Поплашена, јасно је онда сваком српском борцу каква га будућност може очекивати у држави коју заједно стварају Биљана и Живко, Милорад и Сафет.

СА "СТАЗА РЕВОЛУЦИЈЕ", "ПУТЕВИМА МИРА"

Након што су "реконструкцијом" њеног руководства створене све претпоставке за "ефикасан" рад Скупштине, Додик и његови министри успјели су да кроз њу про-

грају по хитном поступку све законе које је претходно донио Карлос Вестендорп, чиме су, наводно, отклоњене многе препреке за улазак Републике Српске у међународну заједницу. (Треба ли напомињати да по Вестендорповом рецепту и Додиковом спремности на слијепу послушност, тај пут сасвим извесно води нас у јединствену Босну и Херцеговину у којој је већ сада Републици Српској намирењена улога идентична оној какву је донедавно имала Сремско-барањска област на путу до потпуног државног суверенитета "лијепе њихове" на овим вјековним српским просторима?

У паузама између скупштинских засједања (читај: чистки и обрачун са политичким неистомишљеницима), користећи околност да је по дејтонском Уставу Босне и Херцеговине спољна политика у надлежности централне државе, а не ентитета, те да Република Српска према томе нема министарство иностраних послова, господин Додик је, приграбивши уз мјесто премијера и функцију шефа дипломатије, више на путу него код куће.

Претходно је отворио аеродром у Бањалуци и са ове ваздушне луке кренуо у мисију "обезбеђења међународног признања Републике Српске". Неизвесно је да ли ће Титов пионир који је са "стаза револуције" кренуо његовим "путевима мира", стићи да ускоро можда

Додик, Живко и Биљана - Алијина три лјиљана

СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

оснује и неки нови "покрет несврстаних", али је за сада несумњив "успјех" његових излета у свијет чињеница да земље које је Додик "усрећио" својом посјетом, умјесто бар и стидљивог наговјештаја јачања међународне позиције Републике Српске, дају пуну подршку Милорадовој влади. Истини за вољу, добије се понегдје и нека новчана уручница, тек да се амортизује све веће незадовољство и купи социјални мир код куће, а све то државна телевизија која је још само у називу задржала онај атрибут српска, пропрати тако помпрезно, да народу више ништа није јасно. Наиме, народ све теже схвата откуда ово сиромаштво поред толиких новчаних дотација којима нас свјетски моћници тако "обилато" засипају. Готово исто тако обилато као прије три године када су нас ти исти донатори засипали товарима авио-бомби.

С друге стране, захваљујући чињеници да се налази на челу државе (на сву срећу још само до септембра) у којој је активношћу Владе Милорада Додика народ ријешен свих материјалних недаћа и животних брига (остала му је још само брига око голог преживљавања), Биљана Плавшић, за разлику од свог премијера, не мора да иде у овакве дипломатско-прочјачке мисије. Међутим, то нипошто не значи да је она лишена обавезе да путује. Напротив, ако и не мора да иде скрпљати садаку од оних који су нам колико јуче слали бомбе, госпођа Плавшић просто не може да се оглуши о "вапајуће позиве" српске дијаспоре, па њено "мисионарство" има првенstveno за циљ да приближи српство и православље онима који су својевремено због борбе за то исто српство и православље морали да напусте ове просторе, бjeжећi od система чијој изградњи су, с обзиром на богато животно и политичко искуство, значајан допринос дали, можда не толико Плавшићка, колико рецимо Живко Радишић и многи други из њиховог политичког окружења.

УМЈЕСТО У ЗАТВОР - У СНС

Оваква декоративна путовања и блиц сусрети (уз обавезно ТВ сликање) са понеким страним дипломатом другоразредног значаја, код Биљане Плавшић још увијек стварају илузију да је она значајан фактор у политичком животу Републике Српске. Међутим, она је то престала да буде већ поодавно, захваљујући првенstveno вјештом политичком маневрисању Милорада Додика, коме се мора признати да је, упркос "краљевској" позицији предсједника Републике дефинисане Уставом кројеним према мјери Радована Каџића, успио госпођу Плавшић

потиснути на маргине политичког одлучивања у држави у којој је она само формално на челу.

Међутим, искусији политички аналитичари прилика у Републици Српској сматрају да је Биљанин лидерски суноврат започeo и нешто прије Додиковог успона, односно оног тренутка када је, након масовне политичке подршке и заштите њене одлуке о распуштању Народне скупштине, те најаве започињања демократских процеса и обрачуна са криминалом, уочи самих прошлогодишњих ванредних парламентарних избора, окренула леђа оним политичким снагама које су је спасиле и формирала властиту странку.

Таквом неразумном одлуком пружила је политички азил бројним каријеристима и криминалцима из Српске демократске странке. Дакле, умјесто да отвори затворе за лопове и криминалце који су користећи позиције у дотад владајућој Српској демократској странци, државу довели на руб пропасти а народ на ивицу глади, Биљана је основавши Српски народни савез, понудила амнестију и пружила уточиште многима који су схватили да одбацују чланску књижицу СДС-а, одбацују са себе и сву одговорност за криминалне радње и политичке грешке. Отуда су у Биљанину странку похрлили углавном или искључиво они које је жеђ за влашћу и новцем (а то увијек иде једно с другим), нешто раније, (али никако прије него што је постала владајућа), привукла у Српску демократску странку.

НОЖ У ЛЕЂА СПАСИОЦИМА

Регрутујући масовно и неселективно чланове Српског народног савеза из редова СДС-а Биљана Плавшић је на своју странку пренијела и велики дио хипотеке зване криминал, и данас је веома тешко одговорити на питање која од ове двије странке у својим редовима има више криминалаца. С друге стране, као што увијек "када дођу дивљи, отјeraju домаће", окруживши се људима прљаве политичке прошlosti, Плавшићка је аутоматски отјerala све оне који су је до тада безре-зервно подржавали, а који су иначе знатно раније још у вријеме кад је она била прва дама СДС-а, упозоравали да се Република Српска може и мора старati са знатно више демократије, а далеко мање криминала. (Предраг Гуго Лазаревић, Предраг Радић, Славко Жупљанин, Радослав Брђанин, Никола Шпирић...)

Срећна околност за госпођу Плавшић је њену стра-

нку била је што је до разлаза дошло уочи самих прошлогодишњих избора, а у јавности је већ било створено убеђење да се ради о јединственом политичком програму и хомогеној политичкој снази, па се десило да је Биљана са својим СНС-ом покупила готово све гласове од странака у Крајини које су само неки мјесец дана прије тога забиљежиле изузетно добре резултате на локалним изборима. Илустрације ради, Српска странка Крајине и Посавине побиједила је на локалним изборима у Банјалуци, највећем граду и највећем бирачком мјесту у Републици, а одмах иза тога, гласови које је добила на парламентарним изборима били су недовољни да јој обезбиједе чак и једно посланичко мјесто. За узврат, СНС је добио рецимо посланика из Теслића (а српски радикали нису), иако је Српска радикална странка освојила пет пута више гласова.

Те нелогичности на прошлогодишњим изборима, управо су оно од чега стражује тренутно владајућа коалиција у Републици, и због чега ће изгубити предстојеће изборе. Јер народ у Крајини увидио је грешку, а изиграни и преварени политички лидери из овог дијела Српске формирали су уочи септембарских избора моћну, политички и кадровски врло утицајну Српску коалицију за Републику Српску, која се без резерве сврстала у блок национално опредијењених политичких снага у Републици. Уз Српску радикалну странку и Српску демократску странку, она ће сигурно бити полуга помоћу које ће Народна скупштина Републике Српске постати истински српски парламент. На тај начин вратиће се потребно достојанство и Републици Српској и српском народу.

Комљен Борић

Руковођење као судбина

ВЈЕЧНИ ДИРЕКТОРИ - РОЂЕНИ ДЕМАГОЗИ

Ми смо привредници. Нас не занима политика. У свакој прилици воле се похвалити теслићки партизани. А да ли је баш тако?

Сва срећа да директори наших умирућих предузећа у себи немају ништа од јапанске крви, вјероватно би многи од њих до сада извршили самоубиство. Али какво самоубиство? Сјећате ли се да је ико од тих утovљених другова у последњих десетак година подnio какву оставку? Не сјећате!

Наше фабрике умиру стојећи, радници не раде или не знају зашто раде, али директорски положаји се чврсто држе, па чак и зузимају нови.

И то све из политичких разлога а не из привредних. Па опет наши теслићки другови кажу: њих не занима политика, већ само привреда. Поштено вам морам рећи. Осим политike, ништа друго вас не занима и ничим другим никад се нисте бавили. Уз помоћ политike сте пре много година дошли на директорска мјеста, уз помоћ политike на њима се одржали и уз помоћ те исте политike, само у другом паковању, та предузећа сада покушавате претворити у своје династије.

Па опет, ни из политike ви нисте научили ништа. Дјело ваше политike је растурена држава и упропаштени народ.

Из економије и привреде поготово нисте научили ништа, нити вам је то било потребно. Сав дomet ваше

економске мисли је био да дочекате Бранка, Хамдију или неког другог комитетлију са печеним бравом, да га напијете, нахраните уштимате свастику или кухарицу.

Зауврат ви сте за ова достигнућа економске науке остајали на положајима и добивали понешто пару из државних фондова за нове инвестиције.

И сада ви такви какви сте из свега грла галамите како ћете нас, на челу са премијером Додиком, повести у свијет. Ништа се не брините! Свијет вас добро зна. Нисте ви свијету интересантни што нешто вриједите, већ зато што не вриједите. Мана вам је што сте превише јефтини. Мало тражите. Само то да останете на положајима.

И немојте се љутити што вам се мора рећи истинu., Нико вас појединачно не mrзи. Ви сте упропаштени филозофијом, да можеш опстати само ако си покоран, ако ништа не мислиш и ништа не знаш, А о оном што знаш да чврсто ћутиш. Ви сте једноставно прошлост и као такве још вас

покушавају искористити за једну марионетску будућност једног несретног народа.

Другови, мора вам бити јасно! Као прошлост, ви сте већ данас помало постали предмет научно-историјског истраживања са свим глупостима и штетама које сте до сада поправили.

СДС И ЊЕГОВИ
ОДМЕТНИЦИ

ГОВОР МРЖЊЕ

Свједоци смо да се у изборној кампањи између СДС-а и његових одметника Биљане Плавшић и Милорада Додика не бирају ријечи. За одметнике нас није ни брига али штета да и СДС пада испод нивоа.

Кад ових дана листамо издање "Ослобођења" које углавном слови као лист СДС-а, скоро у сваком тексту налазимо поруке за "баба Биљу" и "трактористу Милу". Без обзира што се за поменуте персоне доиста нема шта честито рећи, можда би ипак, због општег утиска о овом народу на јавној сцени требало избегавати шатро-речник. Тим више Што он не доноси позитивне поене СДС-у..

"Баба Биља": Ако је Биља баба? Шта у томе има лоше?

Свако има своје топле и своје хладне године и из те биолошке чињенице не треба изводити никакав политички став. Ни у једној држави се за предсједника не кандидују шипарица. За ту бабу ми смо неколико пута гласали. Само онда када је од СДС-а предложена за предсједника Републике, ми српски радикали смо указивали да је то лоше решење. Лоше је и било и остало.

"Тракториста Миле": Шта ако народ стварно помисли да се ради о трактористи па гласа за њега? У нашим условима није мала ствар бити тракториста. Ако премијер Додик сједне на трактор, шта би у томе могло бити лоше? Амерички предсједник Реган је преко викенда обично јахао коња на ранчу.

Што се тиче трактора то није никакав проблем али о господину Додику једноставно не треба трошити ријечи.

Што се уопште има разотривати и говорити о политичару који има образа да на основу добијених 4 или 5 посто гласова стане на чело Владе. Даљи опис његове владавине, такође нема смисла. Па нормално је да онај ко није имао подршку већине не влада у интересу народа..

НОВА ЗВИЈЕЗДА НА ТЕСЛИЋКОМ ПОЛИТИЧКОМ НЕБУ

У БОРБУ ЗА ГЛАСОВЕ НА ПРЕДСТОЈЕЋИМ ИЗБОРИМА У ОПШТИНИ ТЕСЛИЋ И РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ ОВАЈ ПУТ КРЕЋУ И ПЕНЗИОНЕРИ ОРГАНИЗОВАНИ У ПОСЕБНУ СТРАНКУ, КОЛИКО ЋЕ ТО ПОРЕМЕТИТИ ПЛАНОВЕ НЕКИМ СТРАНКАМА КОЈЕ СУ СВОЈЕ ЧЛАНСТВО НАЈВЕЋИМ ДИЈЕЛОМ РЕГРУТОВАЛЕ ИЗ ОВЕ ПОПУЛАЦИЈЕ СТАНОВНИШТВА?

За разлику од источног дијела Републике Српске у коме се уочи предстојећих избора, 12. и 13. септембра, практично ништа није промијенило у односима политичких снага (тим простором и даље суверено "господаре" Српска демократска странка и српски радикали), "на западу (ипак) има нешто ново". То ново зове се Српска коалиција за Републику Српску, која уз српске радикале и СДС, задаје највише страха и главобоље тренутно (али још само до избора) владајућој српско-бошњачкој коалицији.

Иако географски припада западном дијелу Републике, општина Теслић је бар према политичком расположењу и односу снага уочи избора, у овом тренутку ближа истоку. Јер, у односу на проишлогодишње одјеравање снага овде се готово ништа није промијенило, па се поново очекује убедљив тријумф водеће националне странке.

За разлику од СРС и СДС, теслићким социјалистима никако не полази за руком да се ријеше опозиције у властитим редовима. Јер, таман кад се помислило да се са нешто мало мање од једне петине гласачког тијела у општини након проишлогодишњих избора, ова странка коначно учврстила на трећем мјесту по снази и нарочито када се, устоличивши локалног ЈУЛ-овог лидера Ђоку Станковића на директорском мјесту у својој фирмама "Меркатор", ослободила "паразита" који "грицкају њено гласачко тијело", овој странци услиједио је "нож у леђа" од најлијег савезника.

Наиме, без обзира на готово симболичан проценат гласова који је у Теслићу добио на прошlim изборима, СНС Биљане Плавшић је потврдио да није далеко од истине лидер Демократско - патриотске странке Предраг Радић који у недавној телевизијској промоцији своје коалиције, ову скраћеницу прутумачи као "странка незајажљивих Срба". Јер, у подјели колача власти који су замијесили уз помоћ Сафета Биче, вальда свјесни да у теслићкој привреди нема тако сијушног предuzeћа које би било у сразмјери са бројем освојених гласова, лидери (јер чланство иначе и немају) ове странке на локалном

"СТАРА ГАРДА" СА НОВИМ ИМЕНОМ

нивоу, умјесто директне пријеђли су обрнутују пропорцији, па су за свог посланика Бранка Петковића затражили директорску фотељу на највећем теслићком привредном колективу - "Борју".

Затечени ултиматумом, а свјесни да његово неприхватање може угрозити опстанак тек формираног политичког савеза, овдашњи социјалисти су, истина невољно, пристали на њега и тиме се автоматски сучирили са два велика проблема. Као прво, избили су себи адут (у који и онако нико није вјеровао) да кадровске смјене које они масовно и немилосрдно врђше, "ни случајно нису" политички реваншизам, јер они нису СДС (неко далеко гори), већ на тај начин жеље само да отклоне безакоње које је раније почнила Српска демократска странка, смјењујући њихове људе. Излазећи у сусрет жељама партнера из коалиције, одједном су остали без одговора на питање - зашто у "Борја" "враћају" Бранка Петковића, ако је "жртва" СДС-овог безакоња био Саво Касаповић.

Није проблем што они то нису могли објаснити јавности, јер су навикили да никоме не положу рачуне, али је мука што то није "могао" да схвати и прихвати један од првака ове странке у Теслићу, именован Саво Касаповић, који је нездовољан оваквом кадровском комбинаториком, напустио Социјалистичку партију и прихвативши пунуду Милорада Додика, ставио се на чело Странке независних социјалдемократа у Теслићу. Тако ће се сада његова странка наћи у позицији у којој је прошле године био ЈУЛ, да "грицка" гласачко тијело које својатају социјалисти. По неким проценама које нису баш без основа, могло би се лако догодити да се то "грицкање" претвори у прилично "обилан" објед. (Ово "обилан" мора ићи под наводнике, из разлога што је сигурно да ће без обзира која буде приграбила већи број гласова, обије наведене странке из избора изаћи поприлично гладне.)

Други велики малер који је задесио наше социјалисте у најне-згодније вријеме је тај што је ових дана на политичком небу у Теслићу

засијала још једна нова "звијезда". Ријеч је о пензионерској странци која се, с обзиром на структуру чланства, појављује као најдиректнија конкуренција Социјалистичкој партији. Осим тога, појава ове странке на изборима најдиректније демантује све оне лажи које тренутно владајућа коалиција у Републици просипа са екрана државне телевизије и предизборним скуповима. Наиме, пошто су до краја отворили Републику Српску према свијету и за узврат добијају свакодневно "астрономске финансијске донације и кредите", социјалисти су са својим савезницима већ одавно морали да искоријене сиромаштво са ових простора и овог народа. Откада онда пензионерима потреба да се политички самоорганизују, осим ако нису нечим незадовољни. Да ли је то нешто она садака од пензије коју кукавни Додик тако мукотрпно скуља по свијету?

Но, социјалисти не би били то што јесу, када из сваке ситуације са "лајкотом" не би налазили излаз. У ситуацији када им пријети реална опасност да се, након оснивања Пензионерске странке, њихово чланство прополови (по неким сазнанијима могућа је и далеко разорнија ерозија) они вуку логичан потез (подразумијева се и исправан, јер сви су њихови потези увијек "исправни") и окрећу се српској омладини. На њихову жалост, настало расписани "конкурс" за пријем чланова у "Младе социјалисте" (реинкарнација некадашњег СКОЈ-а), пријаве веома споро и ријетко стижу, па се оправдано сумња да се недовољно ради у пионирској организацији.

Но, оставимо социјалисте њиховим бригама, а на крају приче да се вратимо пензионерима и њиховој странци. Осим провјереног податка да ће се име ове странке појавити на гласачком листићу и да је у Теслићу наводно основан њен огранак, ништа више нисмо успјели сазнати о овој странци. Ни садржај програма, ни политичке циљеве, па чак ни ко је води, а о чланству, уколико га уппште име, да се и не говори. То нам отуда остаје као приоритетна обавеза према читаоцима у наредном броју специјалног издања "Велике Србије". Подразумијева се, уколико до тада ова странка буде још постојала.

ЧИТАТИ...

"БРЧКО ЈЕ ПИТАЊЕ СВИХ ПИТАЊА"

Редовни читаоци ових наших специјалних издања "Велике Србије", засигурно се још сјећају кратке приче у једном од прошлоданишњих бројева о браћи Ивашћанин из Теслића, за које смо рекли да апсолутно заслужују да понесу назив "девет Југовића" протеклог рата. Међутим, да бисмо до краја успјели да пресликамо косовске легенде у ово последње крваво српско стање, недостајала нам је обавезна коцкица у мозаику, односно личност из најновије националне историје која заслужује да понесе ореол старог Југ Богдана. Након упорног и стрпљивог трагања, пошло нам је за руком да откријемо и таквог "јунака". Больје речено, он је "открио" самог себе.

Читаоци, без обзира на евентуалне разлике у политичким глеђаштима и припадности, сигурно већ погађају о коме је ријеч, пошто и не би могао бити нико други до господин Живко Радишић, лидер социјалиста у Републици Српској, према властитом тврђењу засигурно први и највећи патриот ових простора.

Сваки свој јавни наступ, било да је ријеч о телевизијској промоцији или страначком скупу, он обавезно започиње напоменом да је своју приврженост српском роду исказао кроз својевремену одлуку да се као високи партијски функци-

онер (не прецизира и које партије, јер то се подразумијева), "добровољно" (читај: након распада Савеза комуниста коме је до краја, па и данас, остао вјеран) врати из Београда у Бањалуку. Међутим, разлог због којих смо се одлучили да господину Радишићу обучимо плашт Југ Богдана, ипак су (тако је и по легенди, уосталом) његови синови, јер су обојица били припадници Војске Републике Српске. То је такође податак који длични отац редовно наглашава, јер вальда у Републици Српској и власником српству "не постоји више ни један тата који је имао или има такве вitezове од потомака".

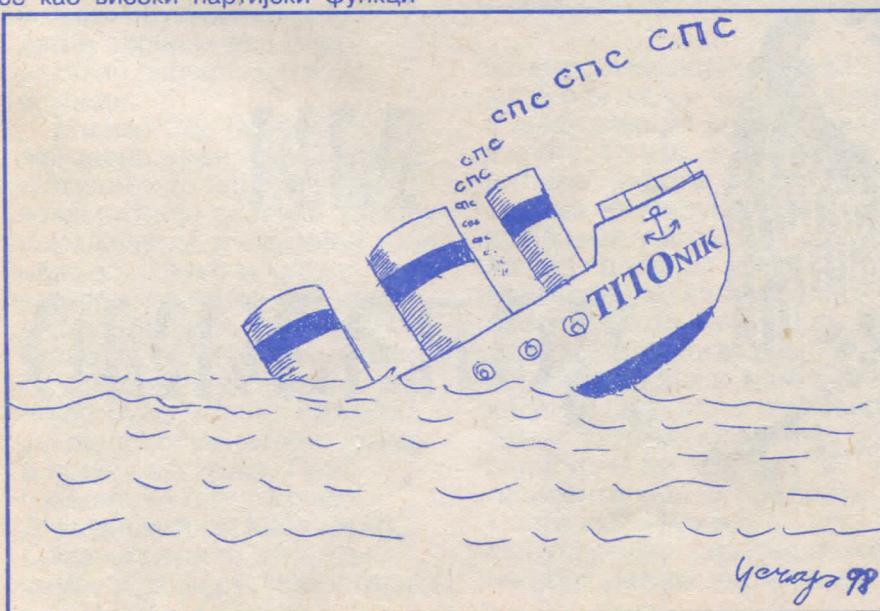
Ако којим случајем можда и постоји неко приближно сличан Живку, када је у питању допринос стварању Републике Српске, онда са сигурношћу можемо утврдити да је он једини који је открио кључ њеног опстанка. По мишљењу дотичног господина, кључ је Брчко.

Наиме, његова омиљена и обавезна фраза у свим јавним иступима гласи: "Брчко је питање свих питања".

Након ове "смјеле" тврдње, слиједе докази из којих се на kraју сам по себи намеће закључак да уколико Брчко не остане у саставу Републике Српске, губи се њен територијални интегритет.

У теоријском смислу ваљаност ове Радишићеве тезе заиста се не може оспорити, али зато без мало размишљања треба одбацити практичну реализацију и начин на који он и његова странка "бране Брчко". У Народној скупштини Републике Српске скопили су савез са Коалицијом за цјеловиту и демократску Босну и Херцеговину, за коју је Брчко такође "питање свих питања", с том разликом што "Бошњаци" хоће и желе да га по сваку цијену виде у свом ентитету. Тај наизглед нерјешиви гордијев чвор звани "једна земља а два господара", чини се да може разријешити на обострано задовољство једино Радишић(а и ко би други?). Из оног што се може закључити на основу досадашњег залагања социјалиста, рјешење је више него једноставно. Треба приђећи старом рецепту названом "братство и јединство" и утопити Републику Српску у јединствену Босну и Херцеговину, па ће питање Брчког постати деплацирано, јер би у том случају равномјерно (стари "добри" кључ) припало и Србима, и Хрватима и муслиманима (нисам сигуран да ли би и Бошњаци имали право на свој дио, пошто у вријеме када је функционисао Живков "кључ", нису ни постојали као нација, што опет никако не могу да схватим ако је "повијесно доказано" да ова "дрвена" нација чија је огромна већина припадника старија од ње саме, вуче директне коријене од Кулина Бана).

"Једини" недостатак ове формуле за рјешавање спорног статуса Брчког је у томе што њеном примјеном овај град остаје без Срба, али можда господин Радишић и за то има рјешење, јер је врло тешко прозрети све његове намјере и идеје. Примјера ради, обичном (политички неуком) народу готово је немогуће објаснити какву то у старију државу покушава да створи Живко Радишић и његови социјалисти, ако се декларативно стално заклиње да нам главни град треба бити Београд, а у пракси политичке савезнице тражи и налази међу онима који на све начине настоје да Сарајево учине нашом престоницом.

ДЕПОЛИТИЗАЦИЈА

У ери свеопште политизације друштва, када је све (буквално: све) у функцији политике, омиљена узречица и једна од најчешће коришћених фраза у иначе врло оскудном речнику већине актуелних политичких лидера код нас је ријеч **деполитизација**.

За добар број оних који се "залажу за деполитизацију" одређених (најчешће "свих") државних органа и институција, било кроз програм своје странке било у јавном наступу, значење тог појма је потпуно непознато, али зато није тајна како по њима "деполитизација" треба да изгледа у пракси.

По старом комунистичком правилу - "ко није с нама он је против нас" - то прије свега подразумијева немилосрдан политички обрачун са свим политичким неистомишљеницима, а посебно се захтјева "провјетравање" од свега што иоле мерише на СДС (наравно, и српске радикале, мада се због чињенице да њих иначе и није било у власти, стиче утисак да они нису у толикој мјери на удару и да немилосрдна "чистка" није уперена и против њих).

Чланство у некој од ове двије

странке, по схваташњу и пракси тренутно владајућих "демократа" у Републици Српској, подразумијева апсолутну морално-политичку неподобност за обављање било какве функције у неком државном органу, док чланска књижица неке друге политичке странке поред идеолошке "исправности" најчешће аутоматски обезбеђује и потребну стручност.

Тако, на пример, сматра се да је Министарство унутрашњих послова потпуно деполитизовано и очишћено од било каквог утицаја политичких моћника, ако се са руководећих мјеста помјере СДС-ови кадрови и уместо њих доведу рецимо Милован Станковић или Љубиша Савић. Нема везе што је Станковић једна од перјаница Социјалистичке партије, а "Маузер" лидер Демократске странке. Они се не баве политиком, јер нису чланови "озоглашеног" СДС-а, а у СРпској радикалној странци за њих ионако нема мјesta.

Наравно, наводимо само пример, а по истом принципу извршена је или се енергично врши и "деполитизација" војске, правосуђа, царине, медија, школства... а тај процес најдаље је одмакао у привреди. Наиме,

након што су по хитном поступку смијењени сви затечени директори и управни одбори у државним предузећима од републичког интереса, такав статус сада се ништа мање убрзано "додјељује" и бројним предузећима локалног карактера, само да би се што више људи смијенило и колективи "деполитизовали".

У борби за "деполитизацију", "потпуну слободу" и "отвореност" медија, отишло се чак толико далеко да је добар број гласила затворен, а крајњи резултат оваквих "демократских процеса" огледа се у чињеници да је чак и Влада премијера Милорада Додика "потпуно деполитизована". Јер, за разлику од неких ранијих (СДС-ових) влада у којима су на потпредсједничке и министарске функције по правилу долазили и такви "неструктурци", "лопови" и "криминалци", какви су рецимо били Ђурађ Бањац, Остоја Кременовић, Новак Кондић или Петко Чанчар, сада су у влади све сами "врхунски струкњаци" и морално "кристално чисти људи", међу којима посебно треба издвојити Ђурађа Бањца, Остоју Кременовића, Новака Кондића, Петка Чанчара...

МИ
ДОЛАЗИМО

ХАШКИ ТРИБУНАЛ - БЕСКОНАЧНИ ПРОЦЕСИ

ПРЕСУДА

"САМОУБИСТВО"

О Хашком трибуналу се чуло све и свашта, а у посљедње вријеме има индикација да та институција није по вољи ни оних који су је основали.

Када су недавно затвореници затвора Швенинген у Хагу поднијели петицију жалећи се на услове боравка у истражном затвору, то је изазвало немало чуђење за све оне који знају да Хаг није у Турској већу Холандији.

Без намјере да се ико уврједи или логично би било да се пацијенти Хашког трибунала, дошавши са блаканских простора, пожале да се не могу навикнути на конфор и удобност у затвору једне од најразвијенијих земаља у свијету. Ако су творци Хашког трибунала доиста имали намјеру да то буде угледна правосудна институција која ће персонифицирати међународно право и правду, онда Суд не би смio имати имиц мучилишта. Тим више што постоји могућност да се ради о невиним људима, јер већини осумњичених за ратне злочине још није доказан злочин, нити су осуђени.

Колико Суд брзо и ефикасно ради, све више долазимо до апсурда да и нема битније разлике између осумњиченог и осуђеног. Јер људи су и тако и тако у затвору, па након пет или десет година није толико ни битно да ли ће осумњичени бити "крив" или "невин". Да ствар буде гора на "хашкој клиници" осумњичени умиру и прије овог рока. Прво генерал Ђукић а затим Докмановић па Ковачевић. Сама чињеница да људи умиру у затвору, представља

озбиљан ударац институцији Хашког трибунала, без обзира да ли је у питању самоубиство или нешто друго. За човјека који је лишен слободе сасвим је ирелевантно какав је извјештај о његовој смрти. Какав год да јест увијек има довољно простора да се у њега сумња. Онај ко лишава слободе мора преузети одговорност за смрт а поготово када осумњичени још није правоснажном пресудом осуђен. Да је одређеним факторима доиста стало до очувања ауторитета Хашког трибунала, онда би се животу

онда свакако за допринос изазивању рата као једног свеопштег злочина. Зашто нико не говори о онима који су у финим бијелим рукавицама припремили језиво крваву кашу на овим просторима?

Намеће се утисак да је Хашки трибунал више основан из разлога да амортизује набој који је створен медијском кампањом о жртви и агресору, него да озбиљније загази у ову сложену материју. Овакав какав јест, Суд дође као неко блиједо морално покриће међународној заједници за властити осјећај кривице. Нема утиска да ће се овај Суд озбиљније прихватити посла а ако би га се прихватио онда то вјероватно не би вაљало за међународну заједницу.

А штета! Баш би у интересу српског народа било да тај Суд израсте у угледну и неприкосновену институцију међународног права.

Посебној бламажи Суда доприноси и помињање спискова тајних оптужница. Чему тајне оптужнице? Тајне оптужнице изазивају и асоцијације на тајне пресуде. Ако је Суд доиста суд, онда нема никакве потребе стварати психозу и страх од њега. Ако је Суд доста суд, сваком честитом Србину биће част да се одазове на позив суда.

Предсједник Српске радикалне странке Др Војислав Шешељ је то давно учинио и никад му нису одговорили.

КО ЈЕ СЉЕДЕЋИ ...

Иако до сада није изречена још ни једна пресуда, 'рука прабде' Хашког трибунала биће одјавно уврта сбоје жртве. До сада су у обом казатму угашени животи тројице Срба: Ђорђа Ђукића, Стјепана Докмановића и доктора Миодана Ковачевића.

Ко ли је слједећи?

затвореника посвећивало виђе пажње па чак ако треба и вјештачки да се одржавају у животу. Овако, намеће се питање: није ли неким силама из међународне заједнице у интересу да Хашки трибунал потиго претворе уједну лакрију.? Ако то заиста чине онда разлог може бити само у томе што, Хашки трибунал када би се доиста озбиљно бавио својим послом, засигурно би за своје пациенте морао пробрати и многе моћнике из међународне заједнице. Ако не због ратних злочина а

ОШТАР КОРАК СРПСКИХ РАДИКАЛА

ЉУДИ КОЈИ
НЕЋЕ ИЗДАТИ